

Foaiia românească

Vineri
13 martie
1998

Anal I
Nr. 11

(Serie nouă)

Săptăminal al românilor din Ungaria ❖ Fondat în 1951 ❖ 8 pagini ❖ 20 forinți

Pe românește pentru româtime

Teme cam plictisitoare la primul auz, program cam încărcat la a doua audiere: adunare generală, dare de seamă a activității din anul 1997; program pe anul 1998; dezbatere a bugetului. Aceste teme au fost discutate recent, când s-a întrunit pentru prima dată în acest an (pe data de 7 martie) Comunitatea Cercetătorilor și Creatorilor Români din Ungaria, la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. Ce a făcut totuși ca această adunare generală să fie mai atractivă și deloc obositoare, a fost în primul rând atmosfera întâlnirii unde s-a vorbit aproape numai în limba noastră maternă. În al doilea rând: faptul îmbucurător că planurile propuse ating atâtea domenii din cultura noastră, încât – în caz că se vor realiza în măsura așteptărilor – toate programele vor mobiliza, vor pune pe treabă mulțimea cercetătorilor, creatorilor noștri și în fond totalitatea intelectualilor români (chiar și tineretul) care se interesează de tot ce se întâmplă în diversele sfere de cercetare, legate de autocunoașterea românilor din Ungaria, cum ar fi etnografia și istoria, arta și literatura, lingvistica și muzica.

(Relatare în pag a. 2-a)

La adunarea generală a A.Ț.R.U. – despre

Realizări și planuri

Formată din 53 de membri, adunarea generală a Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria se întrunește la fiecare început de an într-o ședință plenară, pentru a discuta felul și gradul de realizare a sarcinilor incluse în planul de activitate pe anul anterior, pentru a dezbată și a aproba planul de muncă pe anul în curs. Respectându-se această structură tradițională, plenara recentă a adunării generale a inclus pe ordinea de zi aceste două puncte.

Dat fiind că ședința avusese loc la 7 martie – în pragul Zilei Femeii – Ion Budai, președintele A.Ț.R.U. înainte de a începe lucrările a salutat femeile prezente prin câteva cuvinte calde și cu câte-o garoafă.

(Relatare în pag a. 2-a)

15 MARTIE

Când ne apropiem de aniversarea zilelor de sărbătoare, când evocăm – din an în an – pagini glorioase din istoria țării, de cele mai multe ori cauzele acestor evenimente istorice se distanțează, prezentul se detașează de trecut. În același timp însă devine tot mai evidentă esența acestor momente de răscruce. Ca atare, păstrăm în suflet chipurile luminoase ale eroilor, ne lăsăm pătrunși de idealurile înflăcărâte ale marilor personalități istorice, precum și de mesajul lor.

În unele cazuri e necesar să reîmprospătăm și cadrul marilor schimbări istorico-sociale, care – nu în mod întâmplător – au ridicat tocmai pe acești titani ai spiritului și ai faptei în fruntea evenimentelor. Iar în acest context, evocarea istorică, amintirea posterității înseamnă conștiința tradițiilor, conștiința viitorului.

Acum, în pragul primăverii, din nou avem prilejul să ne amintim de o zi glorioasă din istoria țării, mai exact, de un șir de zile glorioase, din timpul revoluției din 1848, precum și de întreaga generație Petőfi. Tot ce au năzuit acești tineri visător-revoluționari, născuți sub stindardul dorinței de libertate a fost și visul secular al eliberării de sub stăpânirea și oprimarea unei puteri străine – Imperiul Habsburgic – care ținea subjugat un șir de popoare ale Europei din veacurile trecute.

Cu siguranță că nu s-ar fi putut realiza nimic, dacă poporul maghiar nu ar fi declanșat răzvrătirea, dacă nu ar fi recunoscut momentul istoric oportun, dacă nu ar fi fost conștient de faptul că izvorul libertății fiecărui popor, chiar soarta națiunii stă în propriile puteri. Coincidența că în același timp s-au răsculat și alte popoare din Europa a însemnat, de fapt, o solidaritate în simțire și năzuință, o expresie a compasiunii revoluționare. Fiindcă momentul oportun a sosit tocmai atunci, când poporul maghiar nu a mai vrut să trăiască asuprit ca pînă atunci. Iar pe de altă parte, tocmai atunci când clasele asupritoare nu au mai avut puterea și posibilitatea represiei în modul tradițional. Și tot în aceste condiții au apărut, evidențiindu-se personalități de talia lui Petőfi, Vasvári, Tánácsics... Acești eroi, ridicînd drapelul revoluției și al libertății naționale, au arătat maselor calea – deși, e drept, pe atunci numai în Budapesta... Căci se știe: ziua de 15 martie 1848, cu revendicările sale, cu aprobarea celor douăsprezece puncte, nu a însemnat altceva decît scînteia unei mari revoluții și începutul unei alte lupte, a luptei de eliberare, condusă de Kossuth.

Acum, când vom depune coroane de flori la monumentele eroilor revoluționari, când cinstim prin sărbătoare amintirea lor, trebuie să fim conștienți că fără jertfa acestor străluciți fii ai istoriei de acum un veac și jumătate, azi nu ne-am bucura de ceea ce ne bucurăm azi.

– juhász –

Din cuprins

„Școală de limbă la Giula”

(Pag. a 3-a)

„Ultimele baluri românești ale sezonului '98”

(Pag. a 5-a)

„Un ciob de primăvară”

(Pag. a 6-a)

„Icoanele reprezintă biserica și cultul”

(Ortodoxia)

Pe românește pentru româtime

În prima parte a consfăturii, doamna președinte **Elena Csobai** a prezentat pe scurt darea de seamă și programul *Comunității* și a *Institutului de Cercetare al Românilor din Ungaria* din anul trecut. S-a amintit tabăra de cercetare istorică și etnografică organizată la Micherechi, noul volum de poezii al poetei **Maria Berényi**, apărut în vara anului 1997, expoziția alcătuită din istoricul ansamblului folcloric din Micherechi, simpozionul, bursele oferite pentru opt artiști plastici și creatori, șirul expozițiilor, succesul concursului literar și artistic, mulțimea comunicărilor, conferințelor ținute în mai multe localități populate și de români, participarea la programele „*Strângeri de mână*” și sprijinirea cercurilor de desen la șase școli românești.

* * *

Cele mai multe programe s-au legat și în cursul dezbaterii de activitatea din anul 1998 a Institutului, îmbogățit cu anumite inițiative și sugestii venite din partea membrilor creatori. Astfel: publicarea noului concurs literar și artistic al tineretului român, participarea la tradiționala întâlnire româno-ungară dintre Arad și Giula (*Strângeri de mână*), colaborarea cu colegii cercetători de peste hotare (pe tema naționalității române din Ungaria, a unor personalități de seamă ale românimii), participarea la organizarea concursului de autocunoaștere pe țară între școlile românești, colaborarea cu toate instituțiile culturale ale minorității române, redactarea revistelor *Lumina* și *Izvorul* în colaborare cu *Editura NOI*, îmbogățirea repertoriului documentar, apariția unui volum al comunicărilor de la sesiunea științifică din anul trecut și a unei bibliografii despre creatorii Institutului, redactarea unei lucrări istorico-culturale despre Micherechi (la întocmirea acesteia un grup de cinci cercetători lucrează din anul 1993 și va apare în analogia celor două publicații apărute anterior despre Chitighaz și Bătanian).

Comunitatea cercetătorilor a hotărât ca în ziua de 30 mai să se dezvelească în cadrul unei serbări festive o placă comemorativă bilingvă în amintirea căpitanului **Gheorghe Pomuț** cu ocazia aniversării a 150 de ani de la Revoluția și lupta pentru independență din anul 1848-49.

S-a precizat locul și data tradiționalei tabere de cercetare istorică și etnografică, care în anul acesta se va desfășura între 26 iunie-3 iulie la Bedeu. (Tot în relația localității bihorene s-a decis expedierea unei donații fundației școlii generale românești din Bedeu.)

La fel, s-a decis ca cel de-al VIII-lea SIMPOZION să aibă loc pe data de 7-8 noiembrie a.c. la Giula – onorat și cu o mică expoziție a pictorului amator **Gheorghe Petrușan**.

La propunerea **Mihaelei Bucin**, un șir de prelegeri pe tema autocunoașterii naționalității române urmează să fie pregătit în cadrul cursului de perfecționare organizat la vară, la Békéscsaba pentru cadrele didactice.

Ca o noutate îmbucurătoare (mai ales pentru generațiile tinere) ar fi organizarea unei tabere artistice la Căminul de elevi din Giula.

Directoarea Institutului de Cercetare al Românilor din Ungaria, dr. Maria Berényi a accentuat în repetate rânduri că realizarea programelor inițiate depinde și de succesul cu care vor înainta concursuri spre Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”, spre Departamentul pentru Minorități al Ministerului Culturii și al Învățământului Public și spre Comisia Parlamentară pentru Drepturile Omului, Minorități și Culte.

Doamna directoare a anunțat, că în urma aprecierii concursului publicat pentru ocuparea a două semiposturi la Institut, concurențele **Ana Hoțopan** și **Emilia Martin Nagy** au obținut aceste posturi.

Tot legat de probleme personale s-a votat în unanimitate admiterea celor patru candidați – profesoara pensionară **Irina Garami**, profesoara **Maria Gurzău Czeglédi**, bibliotecara **Veronica Petrușan**, studenta **Elena Csobai** – în rândul membrilor comunității. (Asupra domeniilor de cercetare ale „noilor” cercetători vom reveni într-un număr din viitor al săptămânalului nostru.)

S-a mai votat ca Institutul să fie înregistrat la tribunalul de firme ca persoană juridică independentă.

* * *

În ultima parte a adunării generale, la capitolul „diverse” i s-a mulțumit **Mihaelei Bucin** pentru redactarea primului supliment „*Pagini culturale*”, care e bine conceput și foarte reușit, demn de începutul unui serial menit să ajute toți românii în cunoașterea și păstrarea tradițiilor strămoșești.

S-a discutat și despre articolul „*Care-i adevărul*” apărut în „*Foia românească*”, nr. 9, a.c. semnat de **Gheorghe Santău**, care într-un mod sugestiv a stîrnit un însemnat ecou în rîndul naționalității noastre.

La adresa săptămînalului românilor din Ungaria s-au făcut și unele observații critice: cum că fotografiile apărute în ultimele numere nu sînt de calitate; s-a mai propus ca programul TV să apară în forma anterioară de „supliment”, pentru a putea fi scos și folosit aparte.

* * *

Cercetătorii și creatorii comunității au dovedit în cursul întrunirii de mai multe ore, cu ce seriozitate profesională și spirituală sînt preocupați de munca de cercetare, de crearea noilor valori culturale, cu ce dîrzenie „luptă” pentru obținerea puținelor subvenții din domeniul cultural. Totodată prin limba „oficială” a adunării generale ne-au convins de dragostea și atașamentul lor față de limba dulce românească.

– anra –

Actualități din viața baptistă

● La începutul anului trecut, Uniunea Baptistă din Ungaria s-a adresat cu un apel către bisericele sale din țară, și anume: fiecare biserică baptistă, în viitor, la 15 martie să țină o zi de evanghelizare. Sub egida acestui apel, în comunitatea baptistă din Chitighaz, deja în seara respectivă, la ora 18.00 va începe prima ocazie de evanghelizare care va continua și în ziua următoare după-masă, de la ora 15.00. Vestitorul Cuvîntului va fi păstorul Bisericii Baptiste din localitate **István Csiszár**. În

cadrul acestei manifestări vor servi corul, fanfara și tineretul bisericii din Chitighaz (pe str. Dózsa nr. 52.).

* * *

● Biserica Baptistă din Micherechi organizează o **întîlnire cu ascultătorii** personalului Postului de Radio „Vocă Evangheliei” din Oradea, la data de 15 martie, duminică, cu începere de la ora 9.00 și 17.00.

Adresa: Micherechi, str. Damjanich nr. 13.

La adunarea generală a A.Ț.R.U. – despre

Realizări și planuri

Ședința adunării generale a A.Ț.R.U., care avusese loc la Giula, a fost prezidată și de această dată de **Ion Budai**. În scurta sa alocuțiune de completare orală a documentelor (redactate și distribuite în prealabil fiecărui membru), documente ale muncii depuse de către Oficiu și forurile alese a adunării generale, respectiv la planul de acțiuni pe anul 1998 președintele a sesizat că anul 1997 a fost bogat în evenimente politice, sociale și culturale, evidențiind unele acțiuni, întâlniri și vizite mai semnificative din anul trecut. În sfîrșit, președintele i-a invitat pe cei prezenți la dezbateri, solicitînd completări pe baza experiențelor, sugestii și idei realizabile.

În ordine cronologică a urmat la cuvînt **Gheorghe Marc**, șeful Oficiului A.Ț.R.U., care a făcut o scurtă rezumare a tratatelor purtate de Oficiu privitoare la modificarea *Legii privind Drepturile Minorităților Naționale și Etnice*. Cu acest prilej vorbitorul a apreciat că modificarea *Legii* nu se poate face altfel decît în mod complex, în concordanță și în conformitate cu alte legi. Din păcate, deocamdată nu sînt asigurate pe deplin garanțiile financiare ale posibilităților cuprinse în lege. În aceste circumstanțe nesigure din punct de vedere financiar Autogovernarea pe Țară cît și autogovernările minoritare locale nu se pot angaja – în ciuda șanselor conturate în Lege – să preia administrația anumitor instituții. Însă dacă va fi cazul, în prima fază conducerea pe țară ar dori să preia liceul și școala generală română din Giula, biblioteca de bază, casa-muzeu din Chitighaz... Tot în cadrul actualei modificări va trebui rezolvată și relația dintre primării, deci autogovernările locale și autogovernările minoritare. La fel, vor trebui clarificate și unele aspecte privitoare la competența autogovernărilor minoritare.

După aceste completări orale, lucrările adunării generale au continuat cu dezbaterile asupra documentelor.

Dr. Gheorghe Ruja, primarul comunei Micherechi, membru al Comisiei economice și financiare a propus ca aspectele legate de buget (atît cu privire la îndeplinire, cît și plan) să fie discutate aparte, după dezbaterile dării de seamă și a planului de muncă pe anul curent. Inițiativa primarului a fost aprobată de cei prezenți.

Eva Ruja Bányai (Békéscsaba) și-a exprimat părerea că acțiunile din anul trecut au fost reușite, însă problemele și lipsurile nu sînt accentuate în documentele discutate. În altă ordine de idei, doamna Bányai a evidențiat că „ruptura” ce s-a produs acum cîțiva ani între românii din Ungaria nu s-a rezolvat nici pînă astăzi, mai mult chiar: se accentuează din zi în zi. Din păcate, în urma unor articole apărute în ultimii trei-patru ani reiese că rezolvarea problemei, apropierea dorită, conlucrarea pașnică devine tot mai dificilă.

Gheorghe Grósz (Békéscsaba) a fost de acord cu cele spuse anterior și a întărit gîndurile exprimate, accentuînd însă că s-ar părea că Autogovernarea nu a avut curajul să intre în anumite conflicte, temîndu-se de ceva... Cu privire la articolul semnat de Gheorghe Santău, președintele Autogovernării din Békéscsaba a fost de părerea, că ar fi fost cazul ca cei „solicitați” să răspundă, fiindcă o lovitură sau te nimicește, sau te întărește...

După aceste două înscrieri la cuvînt a urmat o vie discuție atît cu privire la conținutul articolului amintit, cît și la menirea, rolul și echidistanța pe care trebuie să o aibe presa în viața noastră minoritară. (Asupra acestor reflecții și polemici vom reveni într-un număr din viitor al săptămînalului nostru.)

În continuare, **Gheorghe Ardelean**, vicepreședintele A.Ț.R.U. și-a exprimat părerea că noi, românii din Ungaria, sîntem de multe feluri, iar în privința mentalității sînt mari deosebiri între noi. Și toate acestea se răsfrîng mai accentuat asupra vieții sociale de naționalitate atunci, cînd, în urma Legii, condițiile unei autonomii culturale sînt date și ar putea fi valorificate eficient. Conform Legii, autogovernarea minoritară pe țară este un for obștesc legitim și suprem, înzestrat cu anumite competențe care nu pot fi puse sub semnul întrebării. Fiind vorba despre o formațiune nouă, funcționarea și aplicarea competențelor nu a fost simplă, dar autogovernările minoritare au lucrat concret, în diverse domenii, lucru dovedit și prin rezultatele de pînă acum.

Îmbucurător că pe parcurs conducerile locale și-au dat seama că sursele financiare nu „pică din cer”, astfel s-a ridicat considerabil numărul concursurilor înaintate la Curatoriu. În sfîrșit, vicepreședintele i-a îndemnat pe cei întruniți să aibe curajul să-și dovedească existența de români în arena politică a alegerilor locale.

După o scurtă pauză, în continuarea lucrărilor a urmat dezbaterile documentului privitor la activitatea financiară a A.Ț.R.U. din anul trecut, precum și la principiile planului bugetar pe anul curent. La discuții s-au înscris la cuvînt mai mulți membri, vorbind atît despre probleme principiale, cît și despre unele concrete.

Astfel s-a pus pe tapet problema cum să se folosească autogovernarea pe țară de patrimoniul primit – o singură dată – sub formă de acțiuni MOL. După argumente pro și contra privind vînzarea acestora, adunarea generală a hotărît ca comisia economico-financiară, lărgindu-se cu specialiști ai domeniului, să examineze din nou modalitățile de folosire ale acestor acțiuni, ca apoi să raporteze Prezidiului A.Ț.R.U. Totodată s-a hotărît ca din aceste acțiuni să fie mobilat și noul sediu al A.Ț.R.U.

La sfîrșitul discuțiilor, președintele Ion Budai a răspuns la întrebări, a reflectat la criticile aduse, a consemnat propunerile și sugestiile ridicate.

În capitolul „diverse” o problemă centrală a fost reprezentanța minorităților în Parlamentul Ungariei. Gheorghe Ardelean a trecut în revistă etapele mai importante ale încercărilor privitoare la rezolvarea problemei. În fine, membrii adunării generale au adoptat hotărîrea Prezidiului conform căreia: Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, ca organizație, nu va adera la Forumul Naționalităților, revendicînd și pe mai departe soluționarea problemei de către Parlament.

* * *

N.r.: Odată cu încheierea ediției săptămînalului nostru, în Parlament se va vota (definitiv?) asupra modificării Legii electorale.

T. J.

Aletea-Sebiș

Protocol de înfrățire

În sîmbăta trecută, la 7 martie a.c., Aletea a găzduit o numeroasă delegație din Sebiș. La primăria orașenească a avut loc în cadru festiv o ședință comună a celor două consilii orașenești, prilejuită de semnarea unui PROTOCOL DE ÎNFRĂȚIRE ÎNTRE ORAȘELE ALETEA (Ungaria) și SEBIȘ (România).

Înainte de semnarea acestui document important pentru relațiile din viitor ale acestor două localități, în scurtele lor alocuțiuni, atât primarul orașului-gazdă, **János Kecskeméti**, cât și cel al orașului-oaspete, **Gheorghe Feieș** au arătat că relațiile dintre Aletea și Sebiș au început în februarie 1990, dezvoltându-se și diversificându-se de la un an la altul, cuprinzînd numeroase schimburi culturale, economice, administrație, învățămînt și artă.

Constatînd că după 7 ani de relații foarte bune între cele două localități pe de o parte, și după semnarea *Tratatului de bază dintre Ungaria și România* pe de alta, conducerile celor două orașe au decis ca prin semnarea acestui PROTOCOL să contribuie la transpunerea în practică a programelor de guvernare, la integrarea mai rapidă a țărilor și localităților în cauză într-o Europă unită, la întărirea relațiilor de prietenie și corecte între cetățenii din Aletea și, respectiv Sebiș.

PROTOCOLUL semnat de cei doi primari și aprobat de consiliile celor două orașe cuprinde o gamă largă a domeniilor de colaborare, de la cel administrativ, sportiv, cultural și învățămînt, pînă la cel al activității economice și comerciale, asistență medicală. Fără a trece în revistă toate punctele

cuprinse în cele zece capitole din care este constituit acest document, merită să se evidențieze cele din domeniul învățămîntului, în care se concretizează: „organizarea schimburilor de experiență între elevi și profesori, a unor simpozioane și consfătuiri comune pe obiecte de studiu și discipline școlare, iar în perioada vacanțelor vor fi organizate tabere pentru elevi atât în Sebiș, cât și în Aletea, și se va pune un accent susținut pe organizarea de excursii în Ungaria și România cu acordarea sprijinului”. Un alt capitol se referă la minorități, în care se arată că „avînd în vedere că în Aletea există o populație de naționalitate română, iar în Sebiș o populație de naționalitate maghiară, cele două localități va sprijini acțiunile și activitățile care contribuie la dezvoltarea și păstrarea identității naționale, a tradițiilor, obiceiurilor, folclorului, a limbii și culturii acestora”. În capitolul colaborării culturale se prevede că „grupurile și ansamblurile folclorice vor fi prezente cu programe culturale la evenimentele celor două orașe... se asigură condiții pentru păstrarea minorității din oraș, costumație pentru ansamblurile de dansuri populare..., prin biblioteci și arhive se ajută cercetările minorității...”.

Avem toată convingerea că acest document semnat la Aletea pe o perioadă nelimitată, deși în mare măsură are referiri, lucru normal de altfel, la intensificarea colaborării dintre două orașe, va contribui și la consolidarea relațiilor ungaro-române în general.

— kozma —

O delegație din Arad la Giula și Micherechi

La invitația Comisiei pentru minoritățile naționale și etnice din județul Bichiș la 5 martie a. c. a sosit într-o vizită de lucru o delegație a Inspectoratului școlar al județului Arad. Oaspeții, **Maria Pașcalău**, Inspector școlar general, **Mihai Mateikovits**, inspector școlar general-adjunct și **Viorel Tudoran**, inspector școlar, specialitatea matematică – însoțiți și călăuziți de **József Hevesi**, consilierul responsabil pentru naționalități la comisia județeană amintită – au prevăzut un program foarte bogat.

Înainte de masă delegația a efectuat două vizite, una la școala generală și liceul românesc din Giula (în imagine), a doua la Școala generală cu limba de predare română din Micherechi, unde s-au întâlnit cu directorii instituțiilor și cu câteva cadre didactice. Delegația a dovedit un sincer interes față de reformele ce s-au produs în domeniul învățămîntului național din Ungaria, în structura sistemului școlar și față de toate formele de organizare ale acestuia. S-au mai dezbătut, în special, și probleme specifice ale învățămîntului de naționalitate.

Mihai Mateikovits a accentuat că colaboratorii de la Inspectorat cunosc destul de bine situația de la instituțiile de învățămînt din Ungaria, dînsul avînd chiar relații personale strînse cu responsabilii acestui domeniu din cadrul Consiliului județean. (În urma acestor legături, în trecutul apropiat o echipă de elevi din Békéscsaba a participat la Olimpiada la matematică din Arad.)

De data aceasta oaspeții au sosit cu propunerea concretă de a se organiza în viitor unele schimburi de experiență directe, pe specialități între cadrele didactice din județul Arad și Bichiș.

În după-masa zilei de joi, delegația s-a mai deplasat în reședința județeană, unde a făcut cunoștință și cu munca depusă de câteva faturi județene de învățămînt.

— A. R. —

Cunoașterea unei limbi străine are un rol din ce în ce mai important în toate domeniile vieții. Tocmai din cauza aceasta, un număr tot mai mare de copii, elevi și adulți se străduiesc să dea examen de diferite grade. Cu câteva zile în urmă am aflat printr-o publicitate la radio-Giula, iar alta, din săptămînalul „Gyulai Hírlap”, cum că: începînd de la 2 martie a.c. vor porni cursurile de limbi străine (germană, engleză, italiană, maghiară, română, rusă, arabă, spaniolă, esperanto, portugheză, franceză) în cadrul Studioului de limbă „Lingva”, în orașul sus-amintit.

Cu câteva zile în urmă am discutat – despre începutul și scopul acestei inițiative – cu directorul executiv al Societății „Lingva”, profesorul român, **Tiberiu Bordás**.

— De unde această idee excepțională? — m-am adresat cu prima întrebare.

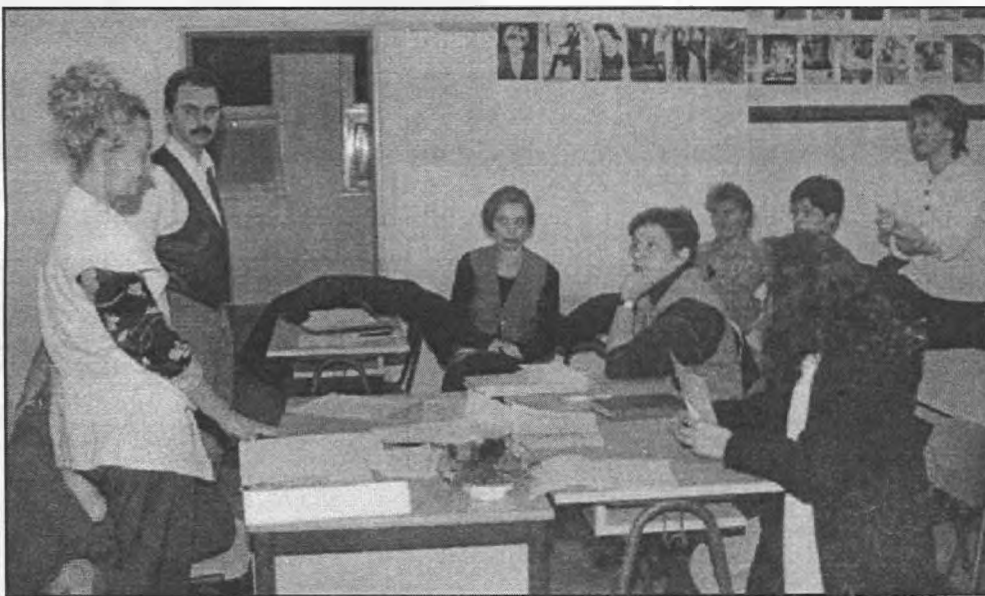
— Sincer să fiu inițiativa principală a înființării acestei școli este profesoara dr. **Judit Asztalos**, dar bineînțeles de luni întregi mă preocupă și pe mine ideea. Încă pe la începutul lunii august 1997 am început împreună lucrările organizatorice de coordonare, care, n-au fost ușoare și puține. Am încercat să găsim cei mai buni lectori, profesori de specialitate de diferite limbi, ca să le oferim cursanților lecții de înalt profesionalism.

— Ce fel de deserviri oferiți?

— Limbile străine pot fi studiate la diferite nivele: ca limbă străină începătoare și avansată. În această ordine de idei: prin teste apreciem nivelul de cunoștințe. Con-

Școală de limbă la Giula

Se-nvață și limba română

form exigențelor organizăm și cursuri în străinătate, iar în cadrul instituțiilor Studio Italia, Institutul Goethe, Institutul francez, Studioul internațional „Language” se vor putea da și examene internaționale. Fi-rește, în caz că vor fi pretenții, vom face și cursuri de pregătire pentru examene de admitere și de limbă.

— Cum vi se pare interesul față de școala?

— În zilele de 25-27 februarie am făcut înscrierile. Sincer să fiu, rezultatul a fost peste așteptări: s-au prezentat cam două sute de interesați, dintre care șaptezeci s-au și înscris la cursuri. Acestea vor avea loc în orele după-amiezii la Liceul „Erkel”. În realizarea acestor cursuri ne ajută pe deplin și directorul liceului dr. **Miklós Kereskényi**. Cel mai mare număr de cursanți s-au înscris la limba engleză. Ca o curiozitate aș

aminti, că cinci persoane doresc să învețe limba arabă, iar două femei din Rusia ar studia limba maghiară.

— Aveți și grupă românească?

— Ne pare bine, că și limba noastră maternă a trezit interesul giulanilor. Anume, șase angajați ai vămii giulane doresc să învețe româna pentru a obține examen de limbă. Am dori și vom face demersurile necesare, ca examenul de limbă să aibă loc aici în oraș. Deci am solicitat ca comisia din Seghedin să se deplaseze aici, cînd va fi cazul, în interesul cursanților.

Lecțiile de română vor fi ținute de profesoara **Vera Gurzău**, pe baza manualului recent apărut, întocmit de **Lucia Borza**. Deocamdată acest manual se poate procura doar la Budapesta, dar aceasta-i treaba noastră și pentru cursanții noștri îl vom asigura neapărat. Orel de română se vor ține de două ori pe săptămîină, luni și miercuri, între orele 16.30-18.00. De altfel o oră (45 de minute) costă 250 ft. Un curs de limbă constă din cincizeci de ore, ultimele două fiind consacrate unui „examen de casă”, iar examenul se poate încerca după cea de-a 100-a lecție.

Ceea ce am mai aflat încă: în cursul verii, conform posibilităților, vor avea loc și „cursuri intensive”, poate se vor organiza și cursuri de limbă în România, iar în toamnă vor continua lecțiile pornite.

Încă ceva: în caz că am trezit interesul cititorilor noștri, în această temă informații se pot primi, dacă sunați: 66/361-299 și 66/361-023.

— E. Bányai —

Putem spune că iarna actuală nici nu a fost iarnă, fiindcă nu ne-a oferit bucuriile adevărate, specifice acestui anotimp. Săniușul, patinajul, fulgii și omul de zăpadă, țurțurii, „florile” de gheață de pe geamuri trebuiau dați uitării, iar temperatura era uneori mai degrabă a primăverii.

Noi „fanatici”, iubitorii schiului, n-am renunțat nici de data aceasta la pasiunea noastră și cu mari speranțe am pornit la drum (în seara zilei de 15 februarie a.c.) ca să căutăm zăpadă în România.

La inițiativa Asociației turistice române din Giula, mulțumită conducerii, în frunte cu doctorul Ioan Ciotea, din nou (pentru a treia oară) s-a realizat visul multora, oferindu-ni-se posibilitatea de a petrece o săptămână (16-22 februarie) într-o tabără de schi în România. Anul curent, interesul a fost și mai viu, încât aproape o sută de persoane – adulți, studenți, elevi și copii din Micherechi, Giula, Bătaia, Seghedin, Chitighaz, Soltvadkert, Budapesta, Békéscsaba etc. ne-am întrunit la Giula, pornind cu două autobuze. Trebuie să amintesc și mica atenție (o garoafă minunată) oferită de organizatori femeilor, de Ziua Valentin, pentru care le mulțumim și pe această cale.

În legătură cu călătoria, ce să zic?! Spre norocul nostru am sosit cu bine, după un drum de vreo 600 km făcându în cursul nopții, pînă la prînzul celeilalte zile, din păcate pierzînd ore întregi la vama românească (frontiera Micherechi-Salonta)... Bucuria a fost însă cu atît mai mare, cînd am sosit la locul cazării: stațiunea Bușteni,

Pentru a treia oară

Reușită tabără de schi în România

Hotelul Silva, unde am fost primiți și serviți cu atenție deosebită în cursul săptămîinii.

Programul zilelor era cam același: de dimineața pînă seara eram pe pîrtie, gonind sus-jos, schiind, noi, cei care trăim la șes, dorind să ne „săturăm” în sfîrșit de

bucuriile oferite de acest sport de iarnă. Mulțumită lecțiilor asigurate de soții Bagosi, începătorii și-au însușit tainele schiului pe pîrțile din Poiana Brașov (la Predeal nefiind zăpadă) iar noi „avansații” ne-am încercat priceperea la Sinaia, la cota 2000, într-un peisaj montan splendid. Ra-

zele soarelui fierbinte ne-au bronzat fețele, simțindu-ne într-o primăvară în plină iarnă. Despre sentimentele extraordinare trăite, care ne-au regenerat sufletul nu se poate povesti prin cîteva cuvinte simple. Tocmai de aceea le propun tuturor cititorilor noștri, care sînt dornici de a încerca acest sport, să se recreeze într-o ambianță excepțională, atașîndu-se la anul grupurilor noastre.

În afară de sport, am avut prilejul să vizităm și localități din împrejur, monumente istorice renumite, cum ar fi Castelul Peleş. Într-o seară am petrecut cîteva ore plăcute la Cabana „Gura Diham”, din apropierea stațiunii Bușteni, unde am fost primiți cu o țuică fierbinte și frigărui la un minunat foc de tabără, continuînd distracția în restaurant, servind o ciorbă și sarmăluțe nespuse de gustoase.

Ultima seară, într-o atmosferă familială, a fost apreciată activitatea taberei de schi, înmînîndu-se și premii. În numele tuturor participanților pot să mă exprim, că ne-am simțit extraordinar de bine împreună și ne-am reîntors acasă cu amintiri plăcute, de neuitat, mulțumindu-le și pe această cale tuturor organizatorilor și forurilor care au sprijinit acțiunea recentă (Fundatia Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”, Oficiul pentru Minoritățile Naționale și Etnice, Ministerul Culturii și Învățămîntului Public, Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria și Autogovernarea minoritară română din Giula), gîndindu-ne de pe acum, la vacanța din anul viitor! – E. Bányai –

Concurs de recitare la Apateu

Încă la începutul acestui an școlar s-a anunțat pentru elevii apateni concursul de recitare, care a avut loc în trecutul apropiat, cu prilejul sărbătoririi celor 175 de ani de la nașterea poetului Petőfi Sándor. Școlarii s-au pregătit cu însuflețire deosebită primind ajutor nu numai din partea cadrelor didactice, ci și de la părinții lor. Înainte de faza școlară, elevii și-au încercat puterile în cercuri mai restrînse, la nivel de clase, pentru ca, în sfîrșit, să concureze cei mai merituoși. Astfel dintre cei 17 elevi ai cursului inferior pe primele trei locuri s-au clasat:

locul I: Nicoleta Barabás (cl. a 3-a)

locul II: Bernadett Csorba (cl. a 2-a)

locul III: Estera Gyöngy (cl. a 3-a)

iar cîștigătorii cursului superior (15 concurenți) au fost:

locul I: Victoria Polgár (cl. a 8-a)

locul II: Estera Péntzes (cl. a 8-a)

locul III: Gheorghe Kormány (cl. a 6-a).

Cadourile binemeritate au fost înmînate de directoarea Elisabeta Vad. Întrecerea a fost sprijinită financiar de antreprenorul local Győző Horváth.

J. V.

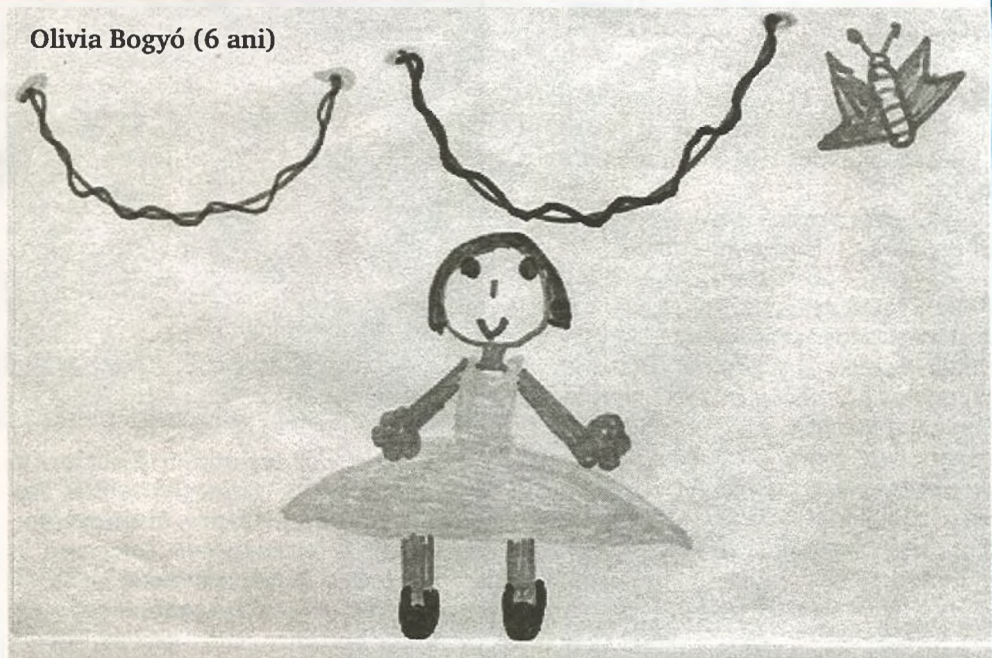

„Ce am fost la balul mascat...”

Norbert Hodozsó (6 ani)

Olivia Bogyó (6 ani)

Desene realizate de doi copii de la grădinița din Micherechi

Ultimele baluri românești ale sezonului '98

ALETEA

După o perioadă destul de îndelungată de „pasivitate” (lucrările de renovare și reconstrucție durând luni în șir), după terminarea renovării, Căminul cultural „Reibel Mihály” din Aletea a „îmbrăcat haine noi”. Acum noul centru cultural corespunde cerințelor zilelor noastre și se poate spera că va găzdui multe programe. Noua „stagione” a debutat tocmai cu **Balul românesc**, organizat

de Autogovernarea minoritară română din oraș. Atmosfera veselă din seara de 7 martie a fost intensificată și de evenimentul care a precedat petrecerea: momentul de semnare a PROTOCOLULUI de localități înfrățite între Aletea și Sebiș (despre care informăm aparte).

Dar fiindcă un bal nu este bal adevărat fără muzică bună, fără mâncăruri și băuturi alese, aletenii le-au asi-

gurat pe toate acestea excelent și din belșug. Prin urmare, românii aleteni, alături de prietenii lor de alte naționalități și împreună cu oaspeții din România au cântat, au jucat și au petrecut până în zori, muzica fiind asigurată de orchestra de muzică populară „Doina Crișului” din Sebișul înfrățit și de formația muzicală din loc.

— km —

BĂTANIA

Balul românesc din Bătania organizat în seara de 7 martie a.c., la Căminul cultural s-a dovedit și de această dată un bal numai prin denumire. În conținut a fost vorba de un **amplu program cultural**, completat și îmbogățit și cu alte aspecte care, pesemne, vor accentua rolul crescând al acestui oraș în păstrarea tradițiilor, pe de o

parte, și în cel al relațiilor transfrontaliere, pe de alta. Dar să rămânem la concret: înainte de a începe petrecerea tradițională, bătâniienii s-au întreținut cu oficialitățile județului Arad, când, s-a examinat și posibilitatea de lărgire a punctului de trecere a frontierei. Balul ca atare a fost „introdus” cu programul cultural – cîntece și poezii

— prezentat la nivel corespunzător de elevii școlii generale românești, iar după cuvintele de deschidere rostite de preotul **Ilie Ciocan**, formația de muzică populară „DOINA” din Lipova (România), oraș înfrățit cu Bătania, a asigurat buna atmosferă și a garantat o petrecere care a durat pînă-n zori.

— k —

BÉKÉSCSABA

În mod tradițional, românii din Békéscsaba în fiecare an organizează la sfîrșitul sezonului balurilor o petrecere, sub genericul „MĂRȚIȘOR”. Petrecerea din seara de 7 martie a.c. a fost consacrată ca de obicei și Zilei Femeii, fiind sărbătorite cu acest prilej fetele, femeile, mamele și bunicile. La Restaurantul „Party”, reprezentantele „genului frumos” au fost întâmpinate cu cîte-o garoafă, înmînată

de patronul **Gheorghe Marc**, iar prin cuvintele festive, **Gheorghe Grósz**, președintele Autogovernării minoritare române din reședința Bichiş i-a salutat pe toți oaspeții.

În continuare a urmat un program festiv – cîntece, poezii, anecdote –, întocmit conform ocaziei, prezentat de artiști emeriți ai Teatrului „Jókai” din loc: **Edít Kovács**, **Gábor Tomanek** și **László Ardelean**.

După cină, oaspeții, printre care și un grup din Otlaca-Pustă (22 la număr), Chitighaz și Giula au petrecut cîteva ore distractive, stînd la un „pahar de vorbă”, dansînd pe plac, muzica fiind asigurată de muzicanții restaurantului; **Béla Marksteiner** și muzicanți din România, care ne-au făcut o vizită ocazională în drum către casă.

— E. Bánai —

George Topîrceanu

Rapsodii de primăvară

I

Sus, prin crîngul adormit,
A trecut în taină mare,
De cu noapte, risipind
Șiruri de mărgăritare
Din panere de argint,
Stol bălai
De îngerăși
Cu alai
De toporași.
Primăvară, cui le dai?
Primăvară, cui le lași?

II

Se-nalță abur moale din grădină.
Pe jos, pornesc furnicile la drum.
Acoperișuri veste-de-n lumină
Întind pe cer ogeacuri fără fum.

Pe lîngă garduri s-a zvîntat pămîntul
Și ies gîndacii-domnului la zid.
Ferestre amortite se deschid
Să intre-n casă soarele și vîntul.

De prin balcoane
Și coridoare
Albe tulpane
Filfîie-n soare.
Ies gospodinele
Luți ca albinele,
Părul le flutură,
Toate dau zor.
Unele mătură,
Altele scutură
Colbul din pătură
Și din covor.

Un zarzăr mic, în mijlocul grădinii.
Și-a resfîrat crenguțele ca spinii
De frică să nu-i cadă la picioare,
Din creștet, vîlul subțirel de floare.

Că s-a trezit așa de dimineată
Cu ramuri albe – și se poate spune
Că-i pentru-întîia oară în viață
Cînd i se-ntîmplă-asemenea minune.

Un nor sihastru
Și-adună-n poală
Argintul tot.
Cerule e-albastru
Ca o petală
De miozot.

III

Soare crud în liliac,
Zbor subțire de gîndac,
Glasuri mici
De rîndunici,
Vioarele și urzi...
Primăvară, din ce rai
Nevisat de pămînteni,
Vii cu mîndrul tău alai
Peste crînguri și poieni?
Pogorîta pe pămînt
În mătăsuri lungi de vînt,
Lași în urmă, pe cîmpii,
Galbeni vii
De păpădii,

Bălți albastre și-nsorite
De omăt topit abia,
Și pe dealuri mucezite
Arături de catifea.

Și pornești departe-n sus
După iarna ce s-a dus,
După trena-i de ninsori
Așternută pe colini...
Drumuri nalte de cocori
Călăuzii cei străini,
Îți îndreaptă an cu an
Pasul tainic și te mint
Spre ținutul diafan
Al cîmpiilor de-argint.
Iar acolo te oprești
Și doar pasul tău ușor
În omăt strălucitor,
Lasă urme viorii
De conduri împărătești
Peste albele stihii...

Primăvară, unde ești?

Tudor Arghezi

Un ciob de primăvară

ODAIA DĂ ÎN STRADĂ, peste petecul de grădină
cu pomii în desfășurare, împrejmuit cu zăbrele. Au
înflorit caișii deodată, peste noapte, mai nainte ca
frunzele să li se fi desfăcut. Le-am găsit dimineța
furcile ramurilor cu totul albe, ca și cum ar fi fost
înmuiate în lăpturile groase ale nopții și ar fi înghe-
țat pe ele varul de argint al lunii, și de sidef, covășite
proaspăt în fildeș. În două zile, caisul s-a îmbrăcat în
bumbacul selenar și a stat în geamul meu, – prevesti-
tor de bine, – ca o panoplie cu mii de steaguri mărun-
te, ca niște roiuri de fluturi albe, spînzurate în aer
deasupra tulpinii.

– Sînt albiturile cu horbotă, spălate aznoapte, ale
stelelor, întinse la uscat și uitate pe ramuri, șoptește
gîndul, din desîșul lui, trezit la basme și povești.

Într-adevăr, într-altă noapte, cămeșile, iile, batis-
tele și scușițele minuscule ale rufăriilor cerești au pie-
rit. Poate că un iepure cu coșul în spinare, a venit, le-
a încărcat pe toate și pe o cărare neștiută, umblînd
în două picioare și răzimat în băț, le-a dus în dormi-
torul curat al virginalelor lacrimi. Poate că o lăcustă
mare, albastră, le-a cărat pe scara Căii Lactee într-o
roabă cu roata și spițele de cleștar. Poate... Florile
caisului au pierit, iar în locul lor se ivesc frunze, cres-
cute din ceas în ceas, și acoperă pomul întreg, cu gin-
gașe îmbrăcăminți adiate.

Pe rîndul caișilor, au înflorit spumele violete de
liliac, purtate pe vîrfuri, ca niște pămătufuri de fulgi
de scuturat vechile portrete ale bătrînilor casei. Ce
modistă harnică și-a expus, de Florii, pălăriile în ver-
deața fragedului liliac? Dar penele lui de struț au
fost furate, una cîte una, jumulte de mîna mică și
sălbateca a copiilor, agățați de garduri, ca să prade
avutul imaterialilor fabricanți din uzinele Botanicii
subterane.

Deasupra florilor din grădină, pe atlasul azurului
palid, alunecă săgețile rîndunecilor, ca într-o stam-
pă.

Și va înflori, iată, și gutuiul, după ce frunzele au
crescut deplin, ca să primească florile rare, așezate
cîte una, cu o simetrică economie, în cuiburile lor.
Locurile le-au fost rezervate din vreme în punctele
unde frunzele se întîlnesc cap în cap și brodează, pen-
tru evenimentul știut și ținut secret al unei flori, un
leagăn rotund, un blid neted, în mijlocul căruia se va
legăna ceașca albă-trandafirie a florilor de porțelan.

Gnomul meu bătrîn și naiv s-a urcat în pomii țe-
poși. Din colivia lor pentru cucu, el numără, însemnînd
pe răboj cu briceagul, petalele ce se deschid. Dar fer-
mecat de frageda drăgălășie, Gnomul se uluiește și își
crestează degetul arătător. O boabă de sînge se scur-
ge pe faianța catifelie a florilor de gutui.

(Din volumul: Frînturi)

Lucian Blaga

Primăvară

A cunoaște. A iubi.
Înc-o dată, iar și iară,
a cunoaște-nseamnă iarnă,
a iubi e primăvară.

A iubi – aceasta vine
tare de departe-n mine.
A iubi – aceasta vine
tare de departe-n tine.

A cunoaște. A iubi.
Care-i drumul ce te-ndeamnă?
A cunoaște – ce înseamnă?
A iubi – de ce ți-e teamă
printre flori și-n mare iarbă?

Printre flori și-n mare iarbă,
patimă fără păcate
ne răstoarnă-n infinit,
cu rumoare și ardoare
de albine re-ncarnate.

Înc-o dată, iar și iară,
a iubi e primăvară.

Ion Minulescu

Primăvara rurală

Primăvara, fată mare,
A sosit în sat la noi,
Ca un cîntec de cîmpoi
Într-o zi de sărbătoare...
A picat azi-dimineață
Și, abia intrată-n sat,
Satul tot s-a deșteptat
În parfum de izmă creată!...

Primăvara, fată mare,
Vine-n fiecare an
În pantofi de magheran,
Dăruie de Sfîntul Soare...
Și de-ndată ce-și arată
Fecioria-mprospătată,
Toți, în jurul ei, fac roată!...
Toți copiii
Și bătrînii
Își umflă, la fel, plămînii

Și-și fac cruce de-așa fată –
Doctoriță fără plată!...

Îi deschid ferestrele,
Să le-alunge boalele
Și dihonă din case...
O ridică-n osanale,
Ca pe-o scară de mătase,
Pînă-n cerul-al șaptelea...
Și-apoi
O pornesc cu ea
Pe șosea,
Pînă la fîntînă, -n vale,
Ca s-o spele pe picioare,
Fiindcă – fiecare an –
Cînd sosește-n sat la noi,
În pantofi de magheran –
Primăvara, fată mare,
Toată-i plină de... noroi!...

Marin Sorescu

Mă uit cum se mărește ziua

Mă uit cum se mărește ziua,
Ce se întinde ca o pînză
Ce umple-ncet același spațiu
Deodată devenit mai vast.

Eu trag, de margini, pînza albă,
Precum pescarul un năvod,
În care s-ar fi prins pe sine,
Spre a-și da drumu-apoi în mare.

Eu trag, de margini, vîlul zilei,
Pe spațiul devenit mai vast.
Eu însumi sînt o prelungire,
Ceva în plus, un vechi mister,
Și nu mă mai cunosc, lumina
Încorporîndu-mă luminii.

Foto: Eva Ruja Bányai

„Lumină lină”

CM 2006**Brazilia confirmă interesul pentru organizare**

Federația braziliană de fotbal (CBF) a confirmat interesul său pentru organizarea Campionatului Mondial de fotbal din anul 2006, pentru care mai candidează Africa de Sud, Anglia și Germania. Această confirmare intervine la trei zile după declarațiile făcute la Hong Kong de ministrul sporturilor din Brazilia, Edson Arantes do Nascimento-Pele, în care și-a exprimat dorința de a vedea Brazilia organizatoare a celui de-al doilea Mondial din mileniul trei. Desemnarea țării organizatoare va avea loc peste doi ani, cu ocazia unei reuniuni a Federației Internaționale de Fotbal (FIFA).

Rezultate din campionatul de fotbal al Ungariei

Divizia III (NB III)
Makói FC—Giula 0-1

Seria I. a jud. Bichiș
Orosházi MTK—Micherechi 2-0
Aletea—Medgyesegyháza 0-0
Gyomai FC—Bătania 1-1

Marile epoci istorice în... rețete de bucătărie**EVUL MEDIU – Prăjitură de post**

Se face aluat din 250 g de făină integrală, 100 g unt și puțină apă rece. Se tapetează o tavă de tort cu aluatul. Separat se prăjesc ușor două cepe tăiate mărunt, condimentate cu frunze de salvie și o linguriță de pătrunjel tocat, se adaugă 100 g brânză sărată, 3 ouă și un ciorchine de strugure (boabele se strivesc). Se adaugă scorțișoară, nucșoară, piper, ghimbir. Se pune umplutura în tava de copt și se coace la cuptor timp de jumătate de oră.

LA CURTEA REGELUI ARTHUR – Iepure cu orz

Se topește într-un vas o linguriță de unt și se prăjesc bucățile de iepure cu o jumătate de kilogram de praz, tăiat mărunt, usturoi, câteva foi de dafin, un sfert de pahar de oțet, 200 g orz, sare. Se acoperă cu jumătate de litru de apă și se fierbe la foc mic timp de 30 de minute. Înainte de servire se adaugă câteva frunze de salvie.

RENAȘTERE – Tortelletti

Se pune la fiert o jumătate kilogram de piept de clapon. Se macină carnea, se adaugă 100 g sfeclă fiartă, tăiată felii, 2 linguri de parmezan, 2 ouă, scorțișoară, cuișoare, ghimbir, sare. Se face un aluat din 500 g făină și 5 ouă, apoi se întinde și se taie în pătrate. Se pune umplutura în mijlocul fiecărui pătrat și se pliază în formă de triunghi. Acestea se fierb în zeama rămasă de la fiertul claponului, în care se adaugă șofran.

SECOLUL al XVII-lea – Salată regală

Într-o salatăieră se pun cubulețe de piine prăjită, frunze de salată tăiate fin, pătrunjel tocat, buchete de conopidă fiartă și răcită, morcovi tăiați julienne, sardele tăiate, capere, fistic, ouă tari, felii. Se amestecă și se condimentează cu frunze proaspete de mentă, ulei de măsline, oțet și sare.

Ecstasy, pilula amorului turbat

Două echipe de cercetători francezi au vizitat, mai multe nopți, numeroase baruri și discoteci, încercând să înțeleagă efectele provocate asupra tinerilor de „ecstasy” – pilula dragostei – derivat al amfetaminei, inventat în 1914 de laboratoarele Merck, redescoperit în California în jurul anilor '80 și interzis în Franța din '87.

Potrivit rezultatelor acestei anchete, prima de acest gen din Franța, dată publicității de „Observatorul francez al drogurilor și toxicomanilor” (OFTD), utilizarea acestui drog s-a accentuat la începutul anilor '90, „în cadrul unui vast fenomen cultural și social susținut de un vast curent muzical tehnă”, relatează revista Le Point. Dar, singurele cifre disponibile în acest sens sînt cele ale serviciilor de sănătate ale armatei: în 1996, 3,9 la sută dintre tinerii recruți încercaseră „ecstasy” și 1,2 la sută dintre ei consumau așa ceva în mod regulat.

Noutatea anchetei realizate de curînd în Franța este că ea încearcă să exploreze pentru prima dată ritualurile și modalitățile de consum ale acestui drog. Prima observație ar fi că utilizatorii „pilulei dragostei” diferă total de toxicomani. Ei sînt mai tineri, au o medie de 27 de ani, în special fete și prezintă „un excelent nivel de integrare socio-culturală”. Din punct de vedere al situației profesionale, majoritatea celor care apelează la un astfel de drog sînt studenți, salariați bine plătiți, celibatari fără cazare judiciare.

Consecințele folosirii unui astfel de afrodisiac, deși nestabilite oficial, sînt, potrivit utilizatorilor, tulburări fizice (oboseală, probleme cardiace, insuficiență renală), tulburări psihice (stări depresive, confuzii mentale, pierderi de memorie).

Magazinul Nyisztor din centrul comunei Micherechi

Vă așteaptă cu un sortiment bogat de produse alimentare la prețuri accesibile.

Tot aici se pot procura folii din polietilenă și material plastic la prețuri convenabile.

Așteptăm cumpărătorii noștri la adresa:

**Micherechi, str. Kossuth nr. 105.
Tel.: (66) 375-038**

UMOR

Două vecine stau de vorbă:

- Soțul meu lucrează de trei zile la o fabrică de bere!
- Și îi place?
- Nu știu, încă n-a venit acasă.

– Am citit undeva că rechinul are vederea foarte slabă și înghite orice!

– Ce bărbat ideal pentru femeile de astăzi!

Două prietene vorbesc despre viitorul care le așteaptă:

– Ar trebui să mă mărit cu Gicu dar nu sînt hotărîtă. Tu l-ai lua, dacă ai fi în locul meu?

– Dacă aș fi în locul tău, aș lua pe oricine!

ÎN LIMBA MATERNĂ – emisiune regională în limba română

Începînd cu data de 5 ianuarie, emisiunea radiofonică în limba română, transmisă regional, se prezintă la o altă oră: de luni pînă vineri între orele 10.30 și 12.00, iar sîmbătă și duminică – neschimbat – între orele 14.30 și 16.00. Ora de transmisie a emisiunii pe țară nu s-a schimbat, deci ea poate fi ascultată în fiecare seară între orele 19.00 și 19.30, pe undele postului de Radio Kossuth URH, cu frecvența de 66,29 și 66,14 MHz.

16 MARTIE, LUNI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40 Evenimente calendaristice 10.45 Program religios preluat de la Radio „Vocea Evangheliei” din Oradea 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Reportaje, interviuri din viața românilor din Ungaria 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere

17 MARTIE, MARȚI

Din cauza sesiunii parlamentare emisiunea nu va avea loc!

18 MARTIE, MIERCURI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.55 Nota săptămînii 11.10 „Și ei au fost copii...” – rubrica Elenei Munteanu 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere

19 MARTIE, JOI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00 Interviuri, reportaje din viața comunității noastre 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Noutăți muzicale 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere

20 MARTIE, VINERI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviuri, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20 Românii din Voivodina – relatează Cornel Mata din Virșeț 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Revista presei „Foaia românească” 11.45

Noutăți la liceul românesc din Giula – relatează Veronica Tompan 11.50 Curiozități, știri din România – relatează Marius Dobre din București 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere

21 MARTIE, SÎMBĂTĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.35 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.40 Recomandări culturale pentru week-end 15.45 „Party Time” – emisiune muzicală pentru tineret 15.00 „Pe undele Europei” – emisiune euroregională realizată de studiourile din Timișoara și Seghedin 15.55 Încheiere

15 MARTIE, DUMINICĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.20 Retrospectiva săptămînii (spicuiuri din interviurile, reportajele difuzate în cursul săptămînii) 15.20 Sinteza evenimentelor săptămînii – program informativ preluat de la Radio Budapesta 15.55 Încheiere

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relații din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lângă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale. Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Avanpremierea emisiunii „Ecranul Nostru” – 14 martie 1998 (reluare)

Din buletinul de știri de la începutul emisiunii veți afla, pe lângă multe alte informații, și despre noul concurs lansat de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. Veți putea urmări apoi o relatare despre sesiunea generală a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria și, una mai scurtă, despre adunarea generală a Comunității Cercetătorilor și Creatorilor Români din Ungaria. În a doua parte, veți fi călăuziți la o sărbătoare organizată la Budapesta, cu ocazia aniversării doamnei Lucia Borza, care în luna trecută a împlinit 70 de ani.

Realizator și prezentator: Aurel Becan – Redactor știri: Eva Iova

FM 92,1 STEREO**RADIO VOCEA EVANGHELIEI ORADEA**

5.00–5.30 Actualități BBC 5.30–7.00 Bună dimineața 7.00–7.20 Știrile locale 7.30–8.30 Muzică și meditații biblice 8.30–9.30 Predică 9.30–11.00 Lecturi biblice, știri, mesaje creștine și muzică 11.00–12.00 Divina armonie 12.00–13.00 Răspundem ascultătorilor 13.00–13.30 Actualități BBC 13.30–15.00 Lecturi biblice, meditații biblice, muzică 15.00–16.00 Știri, mesaje creștine, muzică 16.00–17.00 Știri, mesaje creștine, muzică 17.00–17.45 Actualități BBC 17.45–18.00 Anunțuri și reclame 18.00–18.45 Reluare: Predică 18.45–19.10 Emisiune pentru copii 19.10–19.30 Muzică 19.30–20.00 Cu brațele deschise 20.00–20.30 Actualități BBC 20.30–21.00 Cartea pe unde radio 21.00–22.00 Emisiune de viață spirituală 22.00–23.00 Predică 23.00–5.00 Nocturna RVE (muzică, meditații biblice, mesaje creștine, lecturi biblice)

R.V.E. BUCUREȘTI

SW 49 m, zilnic 17.30–18.00
MW 1395 kHz, luni 21.10

ORTODOXIA

Supliment al săptămânalului **Foia**

Anul I Nr. 3.

martie 1998

„Icoanele reprezintă biserica și cultul”

Prima duminică din sfântul și marele Post al Paștilor se numește **Duminica Ortodoxiei**. Numele acesta l-a primit din secolul al IX-lea, când s-a sărbătorit biruința credinței adevărate cu privire la cinstirea icoanelor, împotriva rătăcirii și a celor ce luptau în contra icoanelor. În anul 843 în urma unui sinod, **icoanele** au fost așezate din nou la loc de cinste în biserică.

Dar oare de ce cinstim noi icoanele?

Ce importanță au ele în cultul nostru ortodox?

În toamna anului 1995, Redacția română a Televiziunii Maghiare a turnat un film despre pictarea icoanelor pe sticlă. Cu această ocazie ne-am deplasat și la mănăstirea de lângă Sîmbăta de Sus, un centru vechi al acestei îndeletniciri, unde am avut prilejul – binecuvîntat de Dumnezeu – să stăm de vorbă cu Prea Cuviosul **Părinte Teofil**, care este un mare duhovnic și teolog. Scopul discuției noastre a fost ca să primim răspuns la întrebările mai sus amintite, iată ce ne-a răspuns Părintele Teofil: „Cultul ortodox nu poate fi înțeles fără icoane. Avem icoane în biserică și-n casele credincioșilor. În casele credincioșilor icoanele reprezintă biserica și reprezintă cultul. Casele credincioșilor, așa cum sînt împodobite cu icoane, sînt o prelungire a bisericii.”

Nu ne putem închipui slujba ortodoxă fără să fie de față și o icoană sau fără să fie slujba într-o biserică în care sînt icoane, sau o biserică pictată. Icoana este o prezență harică, face legătura între credincioși și între persoana reprezentată pe icoană. Fiecare sărbătoare ortodoxă are icoana ei. Credincioșii se apropie cu evlavie față de ele, le ating și le sărută, ast-

fel manifestîndu-și cinstea care li se cuvine ca obiecte purtătoare de har și ca punct de legătură între ei și persoana reprezentată.

Înainte de a începe Sf. Liturghie slujitorii sfințiți, care urmează să săvîrșească Sf. Liturghie stau în fața ușilor împărătești și în fața catapetezmei împodobită cu icoane și își manifestă ortodoxia prin două tropare speciale pentru cinsti-

lui pe cei ce i-ai zidit. Pentru aceasta, cu mulțumire strigăm Ție: Toate le-ai umplut de bucurie, Mîntuitorul nostru, Cel ce ai venit să mîntuiești lumea.”

Deci în fața icoanei lui Iisus nu numai Mîntuitorului îi aducem cinste ci și icoanei, dacă avem icoană cu Iisus noi și pe aceea o cinstim.

În fața Maicii Domnului rostim următorul tropar:

„Ceea ce ești izvorul milei, învrednicește-ne pe noi milostivirii, Născătoare de Dumnezeu; caută spre poporul cel păcătos; arată, precum de-a pururea, puterea ta, că întru tine nădăduind, strigăm Ție: Bucură-te, ca și oarecînd Gavriil, mai-marele voievod al celor fără de trup.”

Și-n acest tropar este vorba despre Maica Domnului și despre icoana ei.

Noi nu confundăm pe Maica Domnului cu icoana ei, dar prin faptul că aceste cuvinte de cinste au fost rostite în fața icoanei, astfel cinstea se aduce și icoanei. După ce prin aceste două tropare ne-am manifestat credința ortodoxă putem săvîrși Sfînta Liturghie. Cel ce nu cinstește icoana, nu poate săvîrși sfînta Slujbă, căci atunci el nici nu este ortodox.

Aceasta este pe scurt concepția Bisericii noastre despre icoană.

„Pentru creștinul ortodox cinstirea icoanei nu se pune la îndoială, căci icoana ne sfințește viața, ne ridică la sfințenie, la Dumnezeu. Ea este o fereastră deschisă spre cer.” – a încheiat Părintele Teofil.

Acum cînd am intrat în Postul Mare, am considerat important ca să cunoaștem aceste idei de mare înțelepciune a Părintelui Teofil și luîndu-ne putere din ele să cinstim și noi icoanele care sînt binefăcătoare pentru viața noastră.

Pr. Aurel Becan

Maica îndurerată (detaliu)
(icoană pe sticlă)

rea Mîntuitorului și pentru cinstirea Maicii Domnului reprezentați pe icoanele lor. Troparele legate de acest moment sînt cunoscute ca tropare de manifestare ale ortodoxiei. Astfel, în fața icoanei Mîntuitorului slujitorii sfințiți spun cuvintele următoare:

„Preacuratului Tău chip ne închinăm, Bunule, cerînd iertarea greșalelor noastre, Hristoase Dumnezeule; că de voie ai binevoit a Te sui cu Trupul pe cruce, ca să scapi din robia vrăjmașu-

Sărbătoare la APATEU

Odată cu apariția primelor semne de primăvară, la credincioșii ortodocși începe marele post al Sfîntelor Paști. După o veche tradiție 1 martie reprezintă sfîrșitul anului administrativ bisericesc și începutul unui an nou.

Un an nou și mai prosper s-a arătat și pentru credincioșii din Apatu și Săcal, prin prezența a doi episcopi la slujba Arhierescă ce a avut loc la 1 martie în biserica din Apatu, sărbătoare organizată de preotul paroh, **Origen Sabău**.

Au fost prezenți P. S. Episcopul **Timotei Seviu** al Aradului, locțiitorul episcopului de Giula și P. S. Episcopul **Ioan Mihăilă** al Oradiei.

În prezența unui număr mare de credincioși ortodocși, cei doi episcopi au oficiat Sfînta Liturghie, înconjuțați fiind de un sobor de preoți: pr. **Pavel Ardelean**, vicar al Episcopiei Ortodoxe din Giula; pr. **Augustin Lucian**, vicar al Episcopiei Ortodoxe din Oradea; pr. **Vasile Sabău**, consilier economic al Episcopiei Ortodoxe din Oradea; pr. **Aurel Becan**, protopop al Protopopiatului Chitighaz și Seghedin; pr. paroh **Origen Sabău**, protopop al Protopopiatului Bihor.

Pe lângă numărul mare de credincioși ortodocși participanți la slujbă, s-a făcut simțită prezența unui număr impresionant de credincioși de alte confesiuni, alături de preoții lor.

La sfîrșitul Sfîntei Liturghii au fost adresate frumoase îndemnuri credincioșilor de către P.S. Ep. Ioan al Oradiei, P.S. Ep. Timotei Seviu al Aradului și preacucernicul părinte vicar Pavel Ardelean. A mai luat cuvîntul preotul reformat din Apatu, **Sándor Karca**. Cuvintele de învățătură au pătruns adînc în sufletele credincioșilor, pregătindu-i pentru săptămînile de post și rugăciune, pentru săptămîna patimilor lui Iisus Hristos, pentru a-L putea primi cu sufletele curate pe cel ce ne-a mîntuit de păcate, pe cel ce ne aduce lumină prin Sfînta Înviere de la Sfîntele Paști. În final a luat cuvîntul preotul paroh Origen Sabău, mulțumindu-se P.S. Ep. Ioan al Oradiei și P.S. Ep. Timotei al Aradului pentru osteneala lor și pentru dragostea ce au arătat-o credincioșilor ortodocși români din Ungaria. Preotul paroh, Origen Sabău, a mai mulțumit pentru prezența lor, tuturor preoților participanți, invitaților, oficialităților și bunilor credincioși.

Tot cu această ocazie, credincioșii apateni au avut onoarea de a-l avea ca oaspete pe domnul ministru **Gheorghe Anghel**, secretar de stat pentru culte, care a luat aminte la doleanțele credincioșilor din Apatu, acelea de a avea o biserică frumoasă, un adevărat lăcaș de închinăciune, dorințe privind un sprijin financiar din partea statului român. Excelența Sa dorește ca gîndurile credincioșilor să aibă o finalizare concretă la care să-și poată aduce și Domnia Sa aportul.

La sărbătoarea apatenilor a mai luat parte președintele Autogubernării pe Țară a Românilor din Ungaria, domnul **Ion Budai**, care la rîndul său s-a angajat să transmită mesajul credincioșilor guvernului Ungariei, în speranța unui ajutor financiar.

Credincioșii ortodocși sînt strînși uniți în jurul bisericii, și-au păstrat credința intactă, participă fizic – prin muncă – și financiar – prin donații –, pentru a-și putea înfrumuseța și menține lăcașul de închinăciune. Eforturile lor însă nu sînt de ajuns în acest sens, fapt pentru care acești credincioși speră în ajutoare financiare din partea tuturor oamenilor de bine care pot să le ofere pentru a-și vedea visul împlinit.

Sărbătoarea s-a încheiat cu o agapă frățească la care au participat oficialitățile invitate, precum și credincioși de diferite confesiuni, români și unguri, demonstrînd încă o dată conviețuirea armonioasă dintre oamenii acestor locuri.

Protopop Origen Sabău

Foto: Șt. Orotan

Credincioși din Apatu la Sfînta Liturghie

Știri * Știri * Știri * Știri * Știri * Știri

● Comisia internațională, administrată de Oficiul pentru Minoritățile Naționale și Etnice a decis recent despre subvenționarea unor instituții de minoritate. Printre cei sprijiniți se află comunitatea română ortodoxă din Seghedin, care a obținut 600.000 de forinți pentru începerea lucrărilor de amenajare a noii capele ortodoxe române din orașul de pe malul Tisei. Tot pentru lu-

crări de renovare a primit 650.000 de forinți și Biserica Ortodoxă din Săcal.

● Duminică, la 22 martie, în Biserica Ortodoxă din Békéscsaba va fi instalat ca preot paroh părintele **Teodor Marc**. Slujba de instalare va fi oficiată de un sobor de preoți în frunte cu Pr. Ic. Stavr. **Pavel Ardelean**.

Săptămîna Duhovnicească

Ne-am gândit ca în prima săptămîna din Postul Paștilor să organizăm în cadrul Bisericii Ortodoxe Române din Micherechi, *Săptămîna Duhovnicească*. Pentru că aici există Oastea Domnului, în fiecare seară începînd de duminică 1 martie și pînă vineri 6 martie, în Adunarea Oastea Domnului de la ora 18.00 au avut loc programe religioase, din care n-au lipsit frumoasele poezii și cîntări, rostite și cîntate de frații Ostași, precum și predici și cuvîntări cu bogat conținut duhovnicesc.

Au fost momente de adevărată desfătare duhovnicească, care au pregătit un mare număr de credincioși pentru așteptata zi în care să se bucure de momentul împărtășirii cu Sfînta Cuminecătură. Adunarea, Oastea Domnului a devenit neîncăpătoare, în fiecare seară. Au participat foarte mulți credincioși ai Sfintei Biserici, care cu mic cu mare au lăsat totul la o parte și au venit să asculte cuvîntul Evangheliei Domnului Iisus Hristos. Pe lîngă aceștia au luat parte și credincioși aparținători celorlalte confesiuni existente în localitate, respectiv credincioși din Biserica Baptistă și Pentecostală. Reprezentanți din cadrul acestor biserici au luat cuvîntul, adresîndu-le tuturor mulțumiri pentru că au fost invitați, de asemeni credincioși au recitat poezii și au cîntat cîntări.

La invitația ostașilor au răspuns și frații din Adunarea Oastei Domnului din România, care au venit să se întâlnească cu frații de aceeași credință, aducînd cu ei frumoasele cîntări și poezii, ale Oastei. Au fost frați ostași din Zona Beiușului, Avram-Iancu, Oradea, Sîmbăteni. Deși nu pentru prima dată au fost la frații din Ungaria, și de data aceasta au fost primiți cu multă căldură și afecțiune.

În cuvîntul lor s-a remarcat bucuria revederii, împărtășindu-se și un îndemn la statornicie în credință care să facă ca numărul fraților din Oastea Domnului să crească.

N-au lipsit de la aceste meditații biblice nici copii și elevi de la școală, care au recitat frumoase poezii. Și dacă am amintit de copii și elevi, de ce nu am spune că și dascăli ai lor au fost prezenți la eveniment. S-a observat pe fețele lor

Clădirea Oastei Domnului

satisfacție, mulțumire, smerenie, pentru că au avut prilejul a simți cît de plăcut și de frumos este să ascuți cuvîntul lui Dumnezeu, și să cînti cu entuziasm alături de mulțimea de creștini din Cîntările Domnului.

Seara de vineri a fost seara de încheiere. La aceasta a participat un grup de frați ostași de la Sîmbăteni. Fratele **Ionatan** și fratele **Ginu** au fost ascultați cu atenție și cu mare plăcere de către adunarea care a devenit neîncăpătoare. Ei le-au adresat și împărtășit tuturor deosebite cuvinte povește și învățături.

La o oră destul de tîrzie s-a încheiat splendida lucrare dumnezeiască de la Micherechi. În ziua de sîmbăta Sfîntului Teodor, după obiceiul de aici, un număr mare de credincioși s-au cuminecat cu trupul și sîngele Domnului. Am avut și eu marea satisfacție pentru că am putut realiza un lucru deosebit de frumos, care a avut mare succes. Am avut grijă ca sămînța semănată să cadă în pămînt bun și roditor și să dea roade bogate.

Pentru aceasta îi mulțumim Bunului Dumnezeu pe care-L rugăm să ne ajute ca și-n viitor să mai putem organiza și lua parte la astfel de sărbători. În încheiere aș remarca o poezie și o cîntare din imnele și cîntările Oastei Domnului.

Preot Ioan Bun
Micherechi

„Fiule iertate îți sînt păcatele tale”

MC. cap.2 vers. 5

Minunea vindecării slăbănogului din Capernaum ne impresionează nu numai prin puterea dumnezeiască a Mîntuitorului dovedită cu această ocazie, ci ne impresionează și prin lecția dată fariseilor și cărturarilor, care deși erau martori la acest miracol, au contestat dumnezeirea Mîntuitorului cînd El cu aceste cuvinte l-a primit pe cel bolnav, adus de către tovarășii săi în fața lui Isus: „*Fiule iertate îți sînt păcatele tale*”.

Dar și la această minune Mîntuitorul și-a arătat bunătatea și puterea Sa dumnezeiască, numai după ce s-a convins de stăruința și de credința celor ce îi cereau să săvîrșească o astfel de faptă, pe care n-o putea săvîrși de cît numai o persoană înzestrată cu putere divină.

Dar care este importanța credinței și stăruinței noastre cînd cerem ceva de la Dumnezeu?

După cuvintele Fericitului Augustin, dacă Dumnezeu l-a făcut pe om fără voia acestuia, El nu voiește să-l mîntuiască pe om fără consimțămîntul său.

Dumnezeu împlinește cererile noastre și ajută neputințele noastre dacă și noi arătăm că ne-am străduit din toate puterile să facem ceva în acest sens. Acest adevăr ne este arătat nu numai prin numeroase pilde rostite de Iisus Hristos, ca de exemplu parabola talanților, dar ne este expus ca poruncă expresă de Sf. Apostol Pavel: „*Lucrați cu frică și cu cutremur la mîntuirea voastră*”.

Dar dacă Dumnezeu ne cere strădanie și muncă, oare atunci cînd nu putem face nimic ne părăsește?

Nicidecum, căci Dumnezeu nu ne părăsește nici o clipă, dar și în astfel de împrejurări creștinul trebuie să se gîndească la Dumnezeu, și trebuie să lucreze cu gîndul cele plăcute lui Dumnezeu: să se gîndească la virtute, să o prețuiască și să osîndească păcatul în conștiința sa.

Vrem să scăpăm de păcate?

Să avem deplină încredere în Dumnezeu, să nu stăm nepăsători ci să lucrăm la mîntuirea noastră, smulgîndu-ne din mediul păcatului și atunci vom primi mîntuire.

Amin.

Pr. Marius Maghiaru

Să ne reamintim de Post

A sosit vremea Postului Învierii Domnului sau al Paștilor, cînd iarăși creștinii Sfintei Biserici au posibilitatea curățirii trupesti și sufletești.

Postul este cea mai veche poruncă dată omului de Dumnezeu, „*Din toți pomii ra-iului poți să mîncîci, dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mîncîci, căci în ziua în care vei mîncă din el, vei muri negreșit*”. (Facere 2, 16-17)

Această poruncă, despre post, pe care cei dinți oameni au călcat-o a fost urmată de altele. Căci Dumnezeu i-a zis lui Moise „*Aceasta să fie pentru noi lege veșnică: în luna a șaptea, în ziua a zecea a lunii, să postiți și nici o muncă să nu faceți, nici băștinașul, nici străinul care s-a așezat la voi, căci în Ziua aceasta vi se face curățire, ca să fiți curați de toate păcatele voastre, înaintea Domnului, și curați veți fi*.” (Levitic 16, 29-30)

Iar profetul grăiește „*Așa zice Domnul Savaot: Postul din luna a patra, a cincea, a șaptea și a zecea vor fi pentru casa lui Iuda spre veselie și bucurie și zile bune de sărbătoare*.” (Zaharia 8, 19)

În Noul Testament este tot așa de mult apreciat și practicat.

Mîntuitorul Iisus Hristos a postit în pus-tie timp de 40 de zile și 40 de nopți, „*Atunci Iisus a fost dus de Duhul în pustiu, ca să fie ispătit de către diavolul, și după ce a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopți, la urmă a flămînzit*.” (Matei 4, 1-2)

Prorocița Ana, la templul din Ierusalim „*și ea era văduvă, în vîrstă de optzeci și patru de ani și nu se depărta de la templu, slujind noaptea și ziua în post și rugăciune*.” (Luca 2, 36-37)

Ioan Botezătorul, care nu mîncă altceva decît lăcuste și miere sălbatică „*Iar Ioan avea îmbrăcămîntea lui din păr de cămilă și ciugătoare de piele împrejurul mijlocului, iar hrana lui era lăcuste și miere sălbatică*.” (Matei 3, 4)

Sfînții Apostoli, cu deosebire **Sf. Apostol Pavel**, care scrie despre sine „*ci în toate înfățișîndu-ne pe noi înșine ca slujitori ai lui Dumnezeu în multă răbdare, în ne-cazuri, în nevoi, în strîmtorări... în privegheri, în posturi*.” (2 Corinteni 6, 4-5)

Prorocii și învățătorii, din Antiohia, „*Și erau în Biserica din Antiohia proroci și învățători... Și pe cînd slujeau Domnului și posteau... Atunci, postind și rugîndu-se, și-au pus mîinile peste ei*...” (Fapte 13, 1-3)

Iisus Hristos a poruncit și ucenicilor Săi să practice postul, ca cel mai bun mijloc de luptă împotriva diavolului. „*Căci acest neam de demoni nu iese decît cu rugăciune și cu post*” (Matei 17, 21)

Mîntuitorul Iisus Hristos ne-a învățat și pe noi cum să postim. „*Cînd postiți nu fiți triști ca fățarnicii; că ei își smolesc fețele ca să se arate oamenilor că postesc; adevărat grăiesc vouă. Își iau plata lor. Tu însă cînd postești, unge capul tău și fața ta o spală, ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău Care este în ascuns, și Tatăl, Care vede în ascuns, îți va răsplăti la arătare*.” (Matei 6, 16-18)

Sfînții Apostoli ne-au învățat să postim după cum scrie **Sf. Apostol Pavel** „*Să nu vă lipsiți unul de altul, decît cu bună învoială pentru un timp ca să vă îndeletniciți cu postul și cu rugăciunea*...” (1 Corinteni 7, 5)

Postul adevărat trebuie să fie și trupesc, și sufletesc, pentru că el constă în înfrînarea patimilor trupesti și în întărirea sufletului spre luptă cu ispitele și biruința diavolului „*Oricine se luptă se înfrînează de la toate*”. (1 Corinteni 9, 25)

„*Deci să nu stăpînească păcatul în trupul vostru cel muritor ca să vă supuneți poftelor lui. Nici să nu faceți mădularile voastre, anume ale nedreptății pentru păcat*...” (Romani 6, 12)

După gradul de severitate sau de aspritate se deosebesc mai multe feluri de posturi.

Ajunarea, constă din abținerea de la orice mîncare și băutură pe un timp mai lung sau mai scurt, cunoscut și cu numele de „post negru”.

Postul aspru sau parțial, care este înfrînare numai de la anumite mîncări, cu o alimentație redusă și mîncare mai săracă pentru disciplinarea trupului și a sufletului.

Postul comun sau obișnuit, în care se mîncă mîncăruri pregătite din alimente vegetale cu untdelemn, consumîndu-se de mai multe ori pe zi și gustîndu-se și puțin vin.

În Biserica Creștină postul a fost o realitate în viața credincioșilor încă de la început. Cu timpul, autoritatea bisericească a stabilit prescripții și norme care reglementează timpul, durata și modul de a posti.

a) Toate miercurile și vinerile de peste an, cu excepția celor cu deslegare sau zile de harți.

Sînt perioade de timp în care miercuri și vinerea sînt exceptate de la post și anume:

– miercuri și vineri din prima săptămîna de după Rusalii;

– miercuri și vineri din săptămîna Luminată;

– miercuri și vineri din săptămîna vameșului și fariseului și din săptămîna brînzei, deasemeni se suspendă și în zilele de miercuri și vineri în care ar cădea praznicele împărătești ale Nașterii și Botezului Domnului.

b) Posturile de o zi din an ca Ajunul Bobotezei (5 ianuarie), Ziua tăierii capului Botezătorul (29 aug.) și Ziua Înălțării Sfintei Cruci (14 sept.).

c) Sînt posturile mari de peste an 4 la număr:

– Postul Nașterii Domnului de 40 zile de la 15 nov.–la 25 dec.;

– Postul Patruzecimii sau al Paștilor care durează șapte săptămîni înainte de Paști;

– Postul Sfînților Apostoli Petru și Pavel. El ține de la Duminica I-a după Rusalii și pînă în ziua sărbătorii Sf. Apostoli;

– Postul Adormirii Maicii Domnului, durează de la 1–la 15 august.

Starea de postire este o faptă de virtute, cu lucrare de înfrînare a faptelor trupului și de întărire a voinței, o formă de pocăință, deci un mijloc de mîntuire. În același timp este însă și un act de cult, adică o faptă de cinstire a lui Dumnezeu, pentru că este o jertfă – izvorîtă din iubirea și din respectul pe care-l avem față de Dumnezeu.

Rostul postului este folosul trupului și al sufletului, pentru că întărește trupul și curățește sufletul, păstrează sănătatea trupului și dă aripi sufletului.

Să ne îndreptăm gîndul către inmografia ortodoxă și să ne reculegem simțirile în frumoasa rugăciune a Sfîntului **Efrem Sirul**, care este o adevărată Filocalie în miniatură.

*Doamne și stăpînul vieții mele
duhul trîndăviei, al grijii de multe,
al iubirii de stăpînire
și al grăirii în deșert, nu mi-l da mie!*

*Iar duhul curăției, al gîndului smerit,
al răbdării și al dragostei,
dăruiește-l mie, slugii Tale.*

*Așa Doamne, Împărate, dăruiește-mi
să-mi cunosc greșelile mele,
și să nu orîndesc pe fratele meu
că binecuvîntat ești în vecii vecilor.*

Amin

Preot Ioan Bun
Micherechi